Paragrafta Yardımcı Düşünce - 3

1. Satranç, 6. yüzyılda Hindistan'da ortaya çıkmış, taşlarının görüntüleri zamanla değişmiş olsa da kuralları hiç değişmemiş, kralların oynayacağı kadar ciddi ve eğitici bir oyundur. Zamanla tüm dünyaya yayılmış, Mısır'daki tarihî kalıntılarda bile izlerine rastlanmıştır. Tüm dünyada saygı duyulan, özel ve eğitici bir oyundur. Satranç, federasyonlaşmış kulüpleri olan, çok ciddiye alınması ve sürekli antrenman yapılması gereken bir zihin sporudur. Satranç, kendine has felsefesi ile insanın düşünce ve zihin yapısını geliştirdiğinden, gerçek bir satranç oyuncusunun tüm hayata bakışını ve davranışlarını geliştirebilir; kişiyi herhangi bir şeyi yapmadan önce, sonradan karşısına çıkabilecek üç belki de dört hamle sonrasını bile hesaplayabilir hâle getirir.

Bu parçadan hareketle satranç için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Taşların günümüzdeki biçimleriyle geçmişteki biçimleri arasında farklar vardır.
B) Oluşturulduğu zamandan itibaren kuralları hiç değişmemiştir.
C) Hindistan'da ortaya çıkmış ve tüm dünyaya yayılmıştır.
D) Bir düşünce sistematiğine dayanan eğitici bir oyundur.
E) Yaşamın getireceği tüm olumsuzlukları ortadan kaldırabilme gücüne sahiptir.

2. Bir süre alıp başımı uzaklara gitsem; şu şehirden, şu garip bölgeden, bütün insanlardan uzaklaşsam, bütün hüzünlerimi tek başıma yaşasam; kendime bir okuma yurdu bulsam. Televizyon izlemesem, gazete okumasam, medyadan uzak dursam, yalnızca okusam, okusam… Hatta yazı da yazmasam... Eski yazarları okusam, örneğin Halit Ziya Uşaklıgil´in yapıtlarını okusam, Tevfik Fikret´in bütün şiirlerini de alsam yanıma. Ahmet Haşim okusam, Yahya Kemal Beyatlı okusam... Tabii ki "Eylül"ü birkaç kez üst üste okusam; hele de eylül gelmiş, sararmış sonbahar yaprakları penceremden içeri düşmüşken.

Duygularını bu şekilde dile getiren bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yalnız başına kalmaktan çekinmediği
B) Kitap okumayı sevdiği
C) Mutlu olmayı başaramadığı
D) Edebiyata ilgi duyduğu
E) Melankolik bir yapıya sahip olduğu

3. İnsanlar uzaktaki ülkeleri merak ederek yeni yerleri çeşitli amaçlarla tanıma ihtiyacı hissetmiş, seyahatnameler de bu ihtiyaca cevap vermiştir. Geçmiş zamanlarda seyahatnameler, bir iletişim aracı olarak önem kazanmıştır. Seyahatnameler, iletişim imkânlarının kısıtlı olduğu dönemlerde bilimsel ve kültürel gelişmelerin aktarıcısı konumunda olmuştur. Yirmisekiz Çelebi Mehmet Efendi'nin "Fransa Sefaretnamesi", Batı'nın bilim ve teknikteki ilerleyişini Osmanlıya tanıtmış; bu gelişme, Osmanlı toplumunda Batılılaşma için önemli bir isteği beraberinde getirmiştir. Marco Polo'nun Uzak Doğu ile ilgili seyahatnamesi, Batılıların Haçlı Seferleri'ni düzenlemeleri ve coğrafi keşiflere yönelmeleri için teşvik edici olmuştur.

Bu parçadan hareketle seyahatnamelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İnsanların öğrenme isteğini karşılamak ve merakını gidermek için yazılmıştır.
B) Yazıldıkları dönemde iletişimi sağlama görevini de üstlenmiştir.
C) Marco Polo, toplumsal ve sosyal açıdan dönüm noktalarının yaşanmasının önünü açmıştır.
D) Bilimsel ve kültürel gelişmeler hakkında insanları bilgilendirmiştir.
E) Yirmisekiz Çelebi Mehmet'in eseri, türün bilinen en ünlü eseridir.

4. Yayımlanır yayımlanmaz Türk edebiyatının klasikleri arasına giren İhsan Oktay Anar'ın "Puslu Kıtalar Atlası" çizgi roman olarak raflardaki yerini alacak. "Gırgır" adlı karikatür dergisinin ekolünden usta çizer İlban Ertem'in hayat verdiği çizgi roman, Anar'ın yayın haklarını elinde bulunduran İletişim Yayınları etiketiyle çıkacak. İlban Ertem, "Puslu Kıtalar Atlası" uğruna illüstrasyona ara verdi ve beş yıl boyunca bu proje üzerinde çalıştı. Sonuçta ortaya 300 sayfalık, en az eserin kendisi kadar konuşulmaya aday bir iş çıktı.

Bu parçadan, sözü edilen eserle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Olumlu etki yaratmış bir kitap olduğuna
B) Bir karikatür dergisinde yayımlandığına
C) Türk edebiyatının önemli romanları arasında olduğuna
D) Çizgi roman türünde yayımlanmış bir edebî ürün olduğuna
E) Çizgi romanının da romanın kendisi kadar nitelikli görüldüğüne

5. Ebru sanatı, fırça yardımıyla suya şekil verilerek kâğıda görüntü aktarımı yapılmasıdır. Kısacası kâğıt süsleme sanatıdır. Tarihine bakıldığı zaman net bir tarihi olmamakla birlikte günümüze kalan eserler, Topkapı Sarayı'nda saklanmaktadır. Bu sanatla uğraşan kişilere "ebruzen" denir. Renklerin su ile oluşturduğu ahenk, insanın ruhunu alıp başka diyarlara götürür. Yaptığınız bir deseni tekrarlamanız mümkün değildir. En çok kullanılan renk kırmızı, figür ise laledir. Ebru yapımında kullanılan malzemeler ve boyalar doğal olmalıdır.

Bu parçadan ebru sanatıyla ilgili aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

A) Doğal malzemelerin kullanıldığı bir sanat dalıdır.

B) Daha çok lale figürü tercih edilir.

C) Hiçbir ebru deseni diğerleriyle benzerlik göstermez.

D) Suyla kâğıt süsleme sanatının dünyadaki ilk ve tek örneğidir.

E) İnsanın iç dünyasına seslenebilme özelliğine sahiptir.

6. Romanda anlatma teknikleri çeşitlilik gösterir. "Sahneleme" tekniği, yaygın anlayış içerisinde sıklıkla "gösterme" tekniği kastedilerek kullanılır. Oysa "gösterme", sadece görülmeyen yaşantıyı aktaran bir yöntemdir. Dolayısıyla "sahneleme" ile "gösterme" arasındaki en belirgin ve önemli fark bu noktada ortaya çıkar. Birinci yöntem sadece görülebileni, ikincisi ise görülemeyeni aktarır. Bizi, genellikle tek bir işlevi işaret ederek birbirinin yerine kullanılan bu iki terimi, iki ayrı yöntemin göstergeleri ve iki ayrı işlevin terimleri olarak ayrıştırmaya yönelten temel gerekçe de bu farkın varlığıdır.

Bu parçada romanın anlatım teknikleriyle ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Birden fazla tekniğin olduğuna

B) Bazı tekniklerin birbirleriyle karıştırıldığına

C) Genellikle gösterme tekniğinin kullanıldığına

D) Somutun dile getirilmesinde "sahneleme" tekniğinden yararlanıldığına

E) "Gösterme" tekniğinin görülmeyeni yansıtmak için kullanıldığına

7. Hypatia, bilinen ilk kadın matematikçidir. İskenderiyeli filozof Theon'un kızıdır. Babası tarafından yetiştirilmiştir. Engin bilgisi, olağanüstü zekâsı ve sağlam karakteri ile "erkekler dünyası" olarak bilinen bilim ve felsefe alanında zirveye çıkmıştır. Yüksek bilgisinin kendisine sağladığı bilinç ile baskıcı yöneticilere karşı korkusuz davranır. Böyle bir kadının, dönemin yöneticilerinin tepkisini çekmesi kaçınılmazdı. Başrahip Cyril, halkı Hypatia'ya karşı kışkırtır. İskenderiye'yi "şeytani büyü" ile etkisi altına alan Hypatia'yı öldürmek için kilisede yemin edilir. MS 415'te halk tarafından sürüklenerek kiliseye götürülür ve öldürülür.

Bu parçadan Hypatia ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Yaşadığı dönemde yöneticilerin tepkisini çekmiştir.

B) Geniş bilgi birikiminin sağladığı bilinçle hareket etmiştir.

C) Filozof olan babası tarafından eğitilmiştir.

D) Kendinden sonra yetişen matematikçilere örnek olmuştur.

E) Halk tarafından katledilmiştir.

8. Zamanımızda tedirginlik duyduğum, beni rahatsız eden konular var. Yazılarımda yakın geçmişten söz etmem de bu tedirginliğin sonucudur. Çünkü artık nitelikten çok nicelik egemen görünüyor ortalıkta. Edebiyattan çok edebiyatın sosyolojisiyle uğraşılıyor. Edebiyat ve sanat dergilerinin yerini edebiyat ve sanat gazeteleri almış. Ortalık bilgi özetlerinden, edebiyat haberlerinden geçilmiyor. Yedi yüz sayfalık bir edebiyat yıllığı hemen hemen baştan sona edebiyat ve edebiyatçı haberleriyle yüklü. Yetenek ve yeterlilik sınavı vermiş bazı eleştirmenlerimiz, çelimsiz kitap tanıtma yazıları ve edebiyat haberleri üretir olmuş.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerin hangisinden yakınmamaktadır?

A) Edebiyatın toplumsal etkilerinin göz ardı edilmesinden

B) Edebiyat dergilerinin önemini yitirmesinden

C) Edebiyat yıllıklarının işlevinden uzaklaşmasından

D) Eleştirmenlerin ciddi eleştiri yazıları yazmamasından

E) Edebiyatta kaliteden çok, niceliğe önem verilmesinden

Bu testin cevap anahtarına ulaşmak için yandaki karekodu okutunuz.

